

Sygn. akt VI Cz 75/18

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VI Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Polak

Sędziowie: SSO Halina Garus

SSO Karol Kołodziejczyk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 25 stycznia 2018 r.

sprawy z powództwa R. H.

przeciwko A. H.

o wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego

na skutek zażalenia powoda R. H.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 28 sierpnia 2017r.

sygn. akt V RC 344/17

postanawia: **oddalić zażalenie.**

Sygn. akt VI Cz 75/18

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 sierpnia 2017r. sygn. akt I Ns (...) Sąd Rejonowy w Częstochowie stwierdził brak jurysdykcji krajowej i odrzucił pozew R. H. przeciwko A. H. o wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego.

W motywach orzeczenia Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z treścią art. 27 § 1 k.p.c. powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania, a miejsce zamieszkania określa się według przepisów kodeksu cywilnego. Miejscem zamieszkania pozwanej uprawnionej do alimentów od powoda są W., dlatego w świetle art. 1099 § 1 k.p.c. występuje brak jurysdykcji krajowej. Z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy V RC (...) o podwyższenie alimentów od R. H. na rzecz A. H., które wynika, że faktycznie A. H. mieszka od piątego roku życia we W. pod adresem podanym aktualnie przez powoda. Uprawniona do alimentów osoba tak jak A. H. ma prawo wyboru państwa, do którego może złożyć pozew o podwyższenie alimentów od pozwanego ojca. W myśl art. 27 § 1 k.p.c. i art. 32 k.p.c. w związku z art. 31 k.p.c. może to zrobić bądź przed sądem w Polsce bądź przed sądem we Włoszech i z tego uprawnienia w/w skorzystała w sprawie VRC(...).

Zgodnie z treścią art. 1 ust. 3e rozporządzenia Rady WE nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003r. dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającego rozporządzenie WE nr 1347/2000 (Dz.U.UE.L.03.3381 ze zm.) przepisy te nie mają zastosowania, podobnie jak przepisy decyzji nr 2009/941/WE z dnia 16 grudnia 2009r. Rady z dnia 30 listopada 2009r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską protokołu haskiego z dnia 23 listopada

2007r. o prawie właściwym dla zobowiązań alimentacyjnych (Dz.Urz.U.E.L. nr 331, str. 17), w sprawach, które dotyczą już powstałych tytułów wykonawczych w sprawach alimentacyjnych.

Powyższe orzeczenie zaskarżył powód R. H. zarzucając:

- naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 1103 k.p.c. oraz rozporządzenia Rady Wspólnot Europejskich 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003r.;

- błąd co do stanu faktycznego poprzez przyjęcie, że pozwana mieszka we W., kiedy w rzeczywistości mieszka w C.;

- niewyjaśnienie wszystkich okoliczności istotnych dla sprawy, w tym faktu, że matka pozwanej mieszka w C. i pracuje w C., a pozwana nie uczy się, pracowała w A..

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i rozpatrzenie sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Jurysdykcja krajowa jest określana jako kompetencja sądów danego państwa do rozpoznawania spraw cywilnych. Jurysdykcja jest zaliczana do bezwzględnych przesłanek procesowych i warunkuje dopuszczalność postępowania cywilnego.

Z kolei skutki jej braku reguluje art. 1099 k.p.c.

Od dnia formalnego przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, zgodnie z regułą pierwszeństwa prawa unijnego przed prawem krajowym, przepisy rozporządzeń Rady Unii Europejskiej oraz Parlamentu Europejskiego mają bezpośrednie zastosowanie. W zakresie ich zastosowania, w stosunkach z państwami członkowskimi Unii Europejskiej z wyjątkiem Danii, wyłączają one odpowiednie przepisy części czwartej k.p.c. Można też dodać, że przepisy te są również wyłączone w takim zakresie, jaki jest odmiennie uregulowany przez umowę międzynarodową. Przepisy części czwartej k.p.c. mają zastosowanie do obywateli i organów państw nieuczestniczących w umowach wielostronnych, w których Polska jest stroną, lub z którymi Polska nie zawarła konwencji dwustronnych, czy też w odniesieniu do obywateli państwa nie należącego do Unii Europejskiej. Przepisy kodeksowe będą miały zastosowanie dopiero wtedy, gdy dana kwestia nie jest uregulowana prawem unijnym lub postanowieniami dwu- lub wielostronnych konwencji międzynarodowych, których Polska jest stroną (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2017 r. I CSK 668/16 LEX nr 2382439)

W niniejszej sprawie zastosowanie znajdzie rozporządzenie Rady (WE) NR 4/2009 z dnia 18 grudnia w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych (Dz.U. UE.L. 2009.7.1 ze zm), a nie powołany w apelacji art. 1103 k.p.c. Wg art. 1 ust. 1 niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do zobowiązań alimentacyjnych wynikających ze stosunku rodzinnego, pokrewieństwa, małżeństwa lub powinowactwa. Przepis art. 3 tego rozporządzenia stanowi, że sądami, które mają jurysdykcję do rozpoznania spraw dotyczących zobowiązań alimentacyjnych w państwach członkowskich są:

a) sąd zwykłego miejsca pobytu pozwanego; lub

b) sąd zwykłego miejsca pobytu wierzyciela; lub

c) sąd, który zgodnie z prawem sądu ma jurysdykcję do prowadzenia postępowania dotyczącego statusu osoby, w przypadku gdy sprawa dotycząca zobowiązań alimentacyjnych jest związana z tym postępowaniem, chyba że jurysdykcja ta wynika tylko z obywatelstwa jednej ze stron; lub

d) sąd, który zgodnie z prawem sądu jest właściwy do prowadzenia postępowania dotyczącego odpowiedzialności rodzicielskiej, w przypadku gdy sprawa dotycząca zobowiązań alimentacyjnych jest związana z tym postępowaniem, chyba że jurysdykcja ta wynika tylko z obywatelstwa jednej ze stron.

Wymienione w art. 3 rozporządzenia podstawy jurysdykcji mają charakter przemienny. Dwie pierwsze spośród nich znajdują zastosowanie w tych sytuacjach, w których żądanie alimentacyjne jest głównym przedmiotem postępowania – jak w niniejszej sprawie, natomiast dwie ostatnie odnoszą się do przypadków, gdy żądanie to towarzyszy postępowaniu dotyczącemu statusu osoby bądź odpowiedzialności rodzicielskiej.

W świetle powyższego konieczne było ustalenie miejsca zwykłego pobytu pozwanej. W literaturze przyjmuje się, że miejsce zwykłego pobytu „jest to miejsce, w którym znajduje się centrum egzystencji, a więc główny punkt (ośrodek) więzi danej osoby (M. Pazdan, Prawo prywatne międzynarodowe, Warszawa 2009, s. 52). Przy ustalaniu tego miejsca należy każdorazowo brać pod uwagę okoliczności konkretnego przypadku, uwzględniając sytuację osobistą (rodzinną) oraz zawodową osoby, a także czas trwania pobytu.

Z pozwu wynika, że pozwana od 16 lat mieszka i pracuje we W.. Jak podał Sąd Rejonowy z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy V RC (...) o podwyższenie alimentów od R. H. na rzecz A. H. wynika, że A. H. mieszka od piątego roku życia we W. pod adresem podanym aktualnie przez powoda. Nadto pozwana potwierdziła osobiście w dniu 20 września 2009r. odbiór korespondencji – postanowienia Sądu o stwierdzeniu braku jurysdykcji krajowej i odrzuceniu pozwu w niniejszej sprawie, kierowanej na adres wskazany w pozwie, we W.. Nadto w dniu 25 października 2017r. matka pozwanej wskazała nowy adres pozwanej we W. (k.29). Okoliczności te przesądzają o słuszności wydanego rozstrzygnięcia.

W zażaleniu pozwany podnosił, odmiennie niż w pozwie, że pozwana zamieszkuje w C. wraz z matką, ale faktu tego nie wykazał.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy oddalił zażalenie na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.